

KALENTERIMAAILMAN KUULUMISIA No 18 * Syksy 2006

ONKO SUOMALAINEN LIPUTUS LIIAN TIUKKAPIPOISTA?

SUOMEN
KALENTERI-
MARKKINOILLA
TUULEE S. 2

TYTTÖ KUIN
TYRNI,
POIKA KUIN
POPPELI S. 4

Peppi Kissanminttu
Pitkätossu

Suomalainen liputuskäytäntö rassaa huoltoyhtiöitä, jotka nykyään kaupungeissa huolehtivat taloyhtiöiden liputuksesta. Viimeksi almanakkatoimistoon soitti tuotunut huoltomies, joka oli saanut haukut, kun juhannusaattona ei lippu noussut salkoon tasan kello 18.

Todettiin että asetuksissa oleva teksti liputuksen alkamisesta ja päättymisestä soveltuu vain yksityistalouksiin tai parin kolmen lipun hoitamiseen, mutta ei esim. huoltoyhtiölle, jonka tehtävänä on hoitaa 40 lipun nostot ja laskut. Soittaja toivoi että lipunnosto- ja laskuajat olisivat niin väljät, että yhtiön työntekijät pystyisivät hoitamaan tehtävänsä ilman asukkaiden huomautuksia epäkorrektista toiminnasta.

Suomalaisuuden liitto muistuttaa, että kellonajoissa voi toki joustaa tarpeen mukaan, kunhan lippua ei esimerkiksi jätetä salkoon koko yöksi. Tämä joustomahdollisuus täytyisi ehkä tiedotuksessa ja almanakkateksteissä ilmoittaa selvemmin, että taloyhtiöiden vaarit ja mummutkin ymmärtäisivät ajat vain viitteellisiksi.

Entä onko Suomessa jo liikaa liputuspäiviä? Toukokuussa tulee taas almanakkatoimistoon valituksia siitä, että lippua pitää lähteä nostamaan ja laskemaan harva se päivä. Kun ensi vuonna ruvetaan liputtamaan vielä Minna Canthin päivää, on Suomessa jo vuosittain 17 liputuspäivää.

Suomalaisilla tuntuu olevan se käsitys, että kun lipunkuva almanakasta löytyy, on lippu pakko nostaa salkoon. Näinhän ei asia ole. Jo nyt laissa ja asetuksissa todetaan, että liputus on suomalaisten oikeus, ei velvollisuus. Vain valtion virastojen ja laitosten on pakko liputtaa Suomen kuutena virallisena liputuspäivänä.

Suomenlahden eteläpuolella Virossa tehtiin radikaali ratkaisu. Virossa on viimevuotisen lainmuutoksen jälkeen 13 liputuspäivää, mutta tämän vuoden alusta lähtien kaikki eivät enää koske yksityishenkilöitä. Vain kolmena päivänä on yksityisillä velvollisuus vetää lippu salkoon. Muina kymmenenä päivänä liputtavat kyllä valtion virastot ja laitokset, mutta eivät enää muut.

Yksityishenkilöt vetävät sinimustavalkoisen lipun salkoon itsenäisyyspäivänä 24. helmikuuta, voitonpäivänä 23. kesäkuuta ja Viron uudelleen itsenäistymisen päivänä eli taasiseseisvumispäivänä 20. elokuuta.

Ehkä suomalaistenkin pitäisi ottaa hieman uusi asenne liputukseen. Taloyhtiöt ja yksityiset voisivat valita, mitkä ovat juuri heitä koskettavia liputuspäiviä, ja hoitaa liputuksen sen mukaan. Jos jokin päivä ei tunnu omaan pirttaan sopivalta, sen voi aivan hyvin jättää liputtamatta. ☺

Kalenterimaailman kuulumisia ISSN 1455-8823
Almanakkatoimiston tiedotuslehti ilmestyy 2 kertaa vuodessa
Vastaava toimittaja Heikki Oja
Julkaisija Helsingin yliopiston Kehityspalvelut Oy,
Yliopiston almanakkatoimisto
PL 14 (Kopernikuksentie 1), 00014 Helsingin yliopisto
Puh. (09)1912 2942 GSM 040 553 1864
Sähköposti almanakka@helsinki.fi
Internet <http://almanakka.helsinki.fi>
Tekstin lainaaminen on sallittua jos lähde mainitaan.

SUOMEN KALENTERIMARKKINOILLA TUULEE

Parin vuoden rauhallisemman kauden jälkeen ovat Suomen kalenterimarkkinat taas ruvenneet kuohumaan.

Maamme suurimman kalenterifirman toimitusjohtaja, Ajasto Osakeyhtiön Yrjö Franssila, joutui syyskuussa lähtemään. Ajaston taustalla oleva sijoittajaryhmä totesi, että tulosta ei ole syntynyt tarpeeksi.

Franssilan tilalle Ajaston toimitusjohtajaksi nousi Esa Vierikko, joka on toiminut kahdeksan vuotta markkinointijohtajana.

Uutta voimaa Ajaston johtoon saadaan Saksan suunnalta. Marraskuun alussa Ajaston varatoimitusjohtajana ja kehitysjohtajana aloitti Hiltrud Kinnunen. Hän on viimeksi ollut Pöyry Forest Industry Consulting GmbH:n toimitusjohtajana.

Suomen kalenterimarkkinoiden kakkosena on ollut Burde Kustannus tai CC Kalenteripalvelu, riippuen siitä lasketaanko tehtyjen kalenterien lukumääriä vai liikevaihtoa.

Burden toiminta on myös muuttumassa. Burden emoyhtiö on ruotsalainen, ja Suomen toimintaa johti lähes kymmenen vuoden ajan myyntijohtaja Kaj Mannonen. Hän lähti kesällä muihin tehtäviin, ja Burde etsi hänen tilalleen Suomesta sopivaa henkilöä. Kun sellaista ei löytynyt, päätettiin Burden toiminta Suomessa järjestää uudelta pohjalta.

Burde solmi lokakuussa agentuurisopimuksen Oy Pa-perdreams Ab:n kanssa, jota johtaa Juha Vuorinen.

Burden ruotsalainen emoyhtiö on noussut Ruotsin suurimmaksi kalenterivalmistajaksi, mutta Suomessa menestys ei ole ollut yhtä hyvä. Burden toimitusjohtajana on tiukkaotteisena liikemiehenä tunnettu Claes Burde.

CC Kalenteripalvelu sen sijaan purjehtii tukevassa myötätuulella. Pari vuotta sitten, kun internetosoitteet vapautuivat, CC sieppasi itselleen kalenteri-osoitteen ja esittelee nykyään toimintaansa osoitteessa www.kalenteri.fi. Yhtiö osti vastikään itselleen Helsingistä uudet toimitilat.

CC Kalenteripalvelun toimitusjohtajana on Jaakko Jäntti ja hänellä on apunaan mm. Göran Honkanen, joilla molemmilla on pitkä kokemus suomalaisesta kalenterimaailmasta WSOY:n ja Ajaston piirissä.

Suomen seuraavaksi suurin kalenterinjulkaisija tehtyjen kalenterien lukumäärässä on Otava-Kuvalehdet-konserni. Sitäkään eivät kalenterimaailman myrskyt heilutte-

Hiltrud Kinnunen
ja Esa Vierikko,
Ajasto Osakeyhtiö

Jaakko Jäntti (vas.)
ja Göran Honkanen,
CC Kalenteripalvelu

le. Yhtyneiden Kuvalehtien useat lehdet julkaisevat joulun alla oman kalenterin satojentuhansien kappaleiden painoksella.

Myös Kustannusosakeyhtiö Otava julkaisee laajaa kalenterivalikoimaa. Erikoiskirjat ja kalenterit -osastoa johtaa kustannuspäällikkö Eva Reenpää, ja kalenterien toimitusta hoitaa päätoimittaja Soila Kirkkala.

Uutena voimana Suomen kalenterimarkkinoille on ryynnimässä kansainvälinen Time/system. Aikaisemmin yhtiö julkaisi Suomessa vuosittain tukevaa järjestelmäkalenteria, mutta laajensi vuosikerralle 2007 valikoimaansa erilaisilla tasku- ja pöytäkalentereilla.

"Time/system on saanut jo ensimmäisenä vuonna merkittäviä kalenteritilauksia ammattiliitoilta, lehtikustantajilta ja jälleenmyyjiltä", kertoo yhtiön internetsivu.

Kansainvälisen Time/systemin toimitusjohtaja on Ari Hoikkala. Time/systemin Finlandin myyntijohtajana on Juhani Kallinen, joka johti aikaisemmin Filofaxin Suomen-toimintaa. ☺

TYTTÖ KUIN TYRNI, POIKA KUIN POPPELI

KASVIT OVAT INNOITTA-NEET ETUNIMIEN ANTAJIA KAUTTA AIKOJEN. SUOMESSA ON ALMANAKASSA USEITA SUOSITTUJA KASVIKUNNASTA SAATUJA NIMIÄ, MUTTA NIIDEN VARJOSSA REHOTTA VILLI ALUSKAS-VILLISUUS HARVINAISEMPIA, USEIN HERKULLISIA TAI VEIKEITÄ NIMIÄ.

Ero Kiviniemi kirjoitti suomalaisten luontoaiheisista etunimistä Yliopiston nimipäiväalmanakassa 1997. Kymmenen viime vuoden aikana vauvojen vanhemmat ovat olleet ahkeria ja keksineet paljon uutta nimestöä. Nykyään kaikki Suomessa annetut etunimet ovat löydettävissä Väestörekisterikeskuksen nimipalvelusta internetsivulta www.vaestorekisterikeskus.fi.

Almanakan nimipäivälistalta löytyy yli 30 kasvikunnan nimeä Alpista ja Erikasta Violaan ja Vuokkoon. Ne ovat koko kansalle tuttuja, koska ne ovat almanakkojen mukana levinneet kaikkiin koteihin. Tässä käymme läpi harvinaisempaa nimestöä almanakan ulkopuolelta.

Jos ei osaa valita, minkä kasvin mukaan lapsensa nimeää, voi valita jonkin kasveihin liittyvän yleisemmän sanan. Esimerkiksi itse sana Kasvi on etunimenä 50 tytöllä, Heinä neljällä, Kaisla yli 700:lla, Tähkä 34:llä, Lehti viidellä tytöllä ja yhdellä pojalla, Oras 95 pojalla ja 6 tytöllä, Itu yhdellä pojalla, Juuri kolmella pojalla ja Nuppu 249 tytöllä. Hede on annettu nimeksi viidelle tytölle ja Emi 13 tytölle ja yhdelle pojalle. Olki on nimenä yhdellä tytöllä ja yhdellä pojalla.

Puiden ja pensaiden nimestä saa jyhkeitä etunimiä. Pelkästään pojille

Peppi Pitkätossun yksi etunimi oli Kissanminttu. (Ne muuthan olivat Peppilotta Sikuriina Rullakartiina Efraimintytär.) Suomesta löytyy yksi oikeakin Kissanminttu, yksi Piparminttu ja yli 2300 Minttua. (Ingrid Vang-Nymanin piirros Astrid Lindgrenin Peppi-kirjasta, suomalainen kustantaja WSOY, © Saltkråkan)

annettuja nimiä ovat Jalava (2 kpl), Paatsama (2), Poppeli (1) ja Koivu (3). Tyttöjen nimiksi sopivat vanhempien mielestä paremmin Pihlaja (23 kpl), Palmu (4), Leppä (1), Kastanja (73), Kuusama (1), Aronia (8), Tatar (1) ja Sireeni (3). Muutamia puunnimiä on annettu molemmille sukupuolille. Tammi-nimisiä on 6 poikaa ja 1 tyttö ja Saarni-nimisiä 5 poikaa ja 3 tyttöä. Pajuja on 46 tyttöä ja 5 poikaa ja Katajia 3 tyttöä ja 4 poikaa.

Maustekasvit ovat innoittaneet monia nimenantajia. Tytönnimeksi sopivia mausteita ovat Sahrami (4 kpl), Myrtti (3), Kaneli (49), Manteli (19), Pähkinä (3), Neilikka (19), Piparminttu (1), Paprika (2), Sikuri (1) ja Rosmariini (15). Jopa maamme ainoa Humala on naispuolinen. Kaikki 8 Tilliä ovat tyttöjä, mutta molemmat Dillit poikia. Yrtti-nimistä 3 on tyttöjä ja 1 poika. Myös Timjamia ja Anista on annettu nimeksi molemmille sukupuolille.

Timjameita löytyy 16 poikaa ja 3 tyttöä, Aniksia 15 poikaa ja 9 tyttöä. Suomen ainoa Krassi on poika.

Marjoista saa kauniita nimiä varsinkin tyttölapsille. Mansikka-nimisiä tyttöjä löytyy Suomesta 11, Puolukoita 3, Mesimarjoja 12, Vadelmia 43 ja Mustikka-nimisiä 7. Mutta Mustikoita on myös kaksi poikaa. Pelkästään tytöille on annettu nimiä Tyrni (2 kpl), Lillukka (8) ja Karpalo (16).

Hedelmät ovat suomalaisessa nimestössä hieman huonommin edustettuina kuin marjat. Omenaa löytyy kyllä 11 tyttöä, Luumua 2 ja Kirsikkaa peräti 858. Suomen ainoa Hedelmä on tyttö. Mangoja löytyy yksi poika ja yksi tyttö.

Viljakasvit eivät ole saaneet nimenantajia innostumaan, vaikka itse Vilja on allakkanimi. Maastamme ei löydy Ohraa, Kauraa, Ruista eikä Vehnää. Maissi on kuitenkin suosittu, sillä se on nimenä 181 tytöllä. Pellava on annettu nimeksi kuudel-

KUKKIEN NIMIÄ SUOMALAISTEN ETUNIMINÄ

Nimi	Tyttyjä	Poikia
Ailakki	64	
Akileija	2	
Anemone	8	
Angervo	90	39
Aralia	12	
Asteri	86	6
Atsalea	6	
Daalia	13	
Esikko	19	
Freesia	3	
Helmikkä	1	
Helpi	154	2
Hortensia	15	
Kanna	–	1

Nimi	Tyttyjä	Poikia
Kaunokki	2	
Kesäkukka	1	
Kissanminttu	1	
Kullero	3	3
Lehdokki	2	
Leimu	3	20
Leinikki	12	
Lumme	6	1
Lupiini	1	
Magnolia	5	
Malva	45	
Orkidea	4	
Peippi	1	
Petunia	5	

Nimi	Tyttyjä	Poikia
Piisku	1	1
Pioni	2	
Rentukka	1	
Reseda	12	
Salvia	6	
Talvio	3	2
Tiarella	1	
Tipsu	10	
Tähdikki	1	
Ulpukka	55	
Unikko	27	
Vehka	–	1
Vihma	1	
Virna	7	

le tytölle ja yhdelle pojalle. Muita hyötykasveja ovat Herne (1 tyttö), Parsa (4 poikaa), Papu (5 tyttöä ja 2 poikaa), Tee (1 poika) ja Apila (6 tyttöä). Juureksista löytyy yksi Nauris-niminen poika.

Kukkien nimet ovat aina olleet suosittuja etunimiä, ja niitä on almanakankin luontonomistä valtaosa. Ylläolevaan listaan on koottu mukavia kukkannimiä almanakan ulkopuolelta. Kauniita suomalaisia ty-

tönnimiä ovat esimerkiksi Helmikkä, Kaunokki, Kesäkukka, Tipsu ja Tähdikki.

Mitä perusteita vanhemmat sitten käyttävät antaessaan lapsille näitä harvinaisia nimiä? Atsalea-tytön äiti perusteli nimenvaihtoa Vauva-lehden nimi ja sen tarina -nettisivulla (www.vauva-lehti.fi) seuraavasti: "Atsalea on hipahtava, retrotyylinen sekä riittävän erikoinen nimi tytöllemme. Nimi sopii myös vauvan iso-

veljen Asserin nimen tyyliin."

Kasvimaailmasta löytyy paljon hauskoja nimiä, joita kukaan ei ole vielä huomannut ottaa Suomessa etunimikäyttöön. Miltä kuulostaisivat sellaiset etunimet kuin Juolukka, Kimikki, Kumina, Malvikki, Muratti, Ruoko, Salava, Sievikki, Sypressi tai Tsinnia? ☺

*Arja Latvala
Heikki Oja*

Tiesitkö...

- Koska on paras aika vihdantekoon?
- Koska kannattaa raivata vesakot?
- Milloin on hyvä aika kukkien istutukseen?
- Entä polttopuiden paras teko aika?

Tästä kirjasta löydät kaikki nämä – ja paljon muuta vanhan kansan tietoa siitä, mitä töitä tehtiin kasvavan ja mitä vähenevän kuun aikana.

Nyt jo 4. painos. Hinta 25 euroa sis. postikulut. Tilaa omasi:

Yläkuu kustannus www.ylakuu.com puh. 050-535 3321 email: info@ylakuu.com

